

Alushariduse seaduse eelnõu
ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise
seaduse eelnõu seletuskirja juurde
Lisa

Rakendusaktide kavandid

EELNÕU KAVAND

Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava muutmine

§ 1. Haridus- ja teadusministeeriumi 29. mai 2008. a määruses nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõike 2 punkti 5 on asendatud terminid „eesmärgid ja sisu“ terminiga „põhimõtted“;
- 2) paragrahvi 2 lõikes 3 on asendatud termin „lasteasutuse juhataja“ terminiga „lasteasutuse direktor“.
- 3) paragrahvi 2 lõike 4 punktis 2 on asendatud lauseosa „sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti“ lauseosa „6-7 aastase lapse eeldatavad üldoskused ja arengu tulemused“ ning lisatud termin „alusväärtused“ ja „õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted ja korraldus“;
- 4) paragrahvi 2 lõike 4 punkti 3 on lisatud termin „põhimõtted“;
- 5) lisatakse paragrahv 3¹ järgmise sõnastusega: „Koolieelne lasteasutus loob tingimused laste sotsiaalse, emotsionaalse, füüsilise ja vaimse arengu toetamiseks ning võrdsuse ja kaasamise edendamiseks. Pedagoogiline tegevus koolieelses lasteasutuses põhineb lapsepõlveväärtuse tajumisel ning alushariduse peamine ülesanne on kaitsta ja edendada laste õigust heale ja turvalisele lapsepõlvele. Alushariduses on väärtustatud lapse õigus heaolule. Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (austus, hoolivus, julgus) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, sallivus, austus eesti keele ja kultuuri vastu. kultuuriline mitmekesisus. keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.)“;
- 6) paragrahvi 4 lõike 1 sõnastus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted on lapsest lähtuvad:“;
- 7) paragrahvi 4 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse loovuse ja omaalgatuse toetamine“;
- 8) paragrahvi 4 lõike 1 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „eesti keele ja kultuuritraditsioonide väärtustamine“;
- 9) lisatakse paragrahvi 4 lõike 1 punkt 11: „teiste keelte ja kultuuride eripäraga arvestamine“;
- 10) lisatakse paragrahvi 4 lõike 1 punkt 12: „laste koosõppimise võimaluste loomine“;

- 11) paragrahvi 4 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab iga meeskonna liige. Meeskonnatöö korralduseks loob tingimused lasteasutuse direktor.“;
- 12) paragrahvi 5 lõiget 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille laps omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi lapse käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms, väärtustades samas õppeprotsessi.“;
- 13) paragrahvi 5 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: huvisid, võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervise seisundit jms. Õpetajad on laste arengu suunajad ning arengut ja tervist toetava keskkonna loojad.“;
- 14) paragrahvi 5 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, väärtustatakse lapse omaalgatust, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.“;
- 15) lisatakse paragrahvi 5 lõige 5: „Õpetaja kasutab mitmekesiseid lapsest lähtuvaid õppeviise. Õppeprotsess toetab lapse omaalgatuslikku ja juhitud mängu, uurimist, katsetamist, liikumist, kunstilisi kogemusi ja väljendusviisi erisuurustes gruppides ning individuaalselt.“;
- 16) lisatakse § 5¹: „Õpi- ja kasvukeskkond“;
- 17) lisatakse § 5¹ lõige 1: „Õpi- ja kasvukeskkonnana mõistetakse last ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise ning virtuaalse keskkonna kooslust, milles lapsed arenevad ja õpivad. Õpi- ja kasvukeskkond toetab lapse arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, tugevdades laste kaasatust ja aktiivset osalemist ühiskonnas. Õpi- ja kasvukeskkond kannab alushariduse alusväärtusi.“;
- 18) lisatakse § 5¹ lõige 2: „Õpi- ja kasvukeskkond toetab lapse positiivse enesehinnangu kujunemist, algatusvõimet ja on aktiivset osalemist, tervist ja arengut toetav.“;
- 19) lisatakse § 5¹ lõige 3: „Õpetaja loob õppe- ja kasvukeskkonna koostöös laste, lasteasutuse meeskonna ja vanematega lähtudes lapse vajadustest, õppe- ja kasvatustegevustest ning mängu sisust.“;
- 20) lisatakse § 5¹ lõige 4: „Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamise põhimõtted:
- 1) tavad ja ühised kokkulepped,
 - 2) usaldav, sõbralik, pinge- ja vägivallavaba õhkkond,
 - 3) ideede ja arvamuste paljususe väärtustamine ja tunnustamine,
 - 4) aeg mõtestamiseks, mõttevahetuseks ja tagasisideks,
 - 5) koostöö ja aktiivse osaluse toetamine,
 - 6) võrdsete võimaluste loomine,
 - 7) heatahtlik ja avatud suhtumine erinevustesse,
 - 8) emotsionaalne turvalisus ja positiivsete tunnete kogemise võimaldamine,
 - 9) koostöö lapsevanematega/ eestkostjatega.“;
- 21) lisatakse § 5¹ lõige 5: „Füüsilise keskkonna kujundamise põhimõtted:
- 1) turvaline,
 - 2) avatud, nähtav,
 - 3) kättesaadav,
 - 4) liigendatud,
 - 5) valikuid sh üksiolekut võimaldav,
 - 6) digilahendusi rakendav,

- 7) liikumisvõimalusi pakkuv.“;
- 22) lisatakse § 5¹ lõige 6: „Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad ka väljaspool lasteasutuse ruume (sealhulgas lasteasutuse õuealal, looduses, muuseumides, teatrites, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes, asutustes, spordivõistlustel jne) ning virtuaalses õppe- ja kasvukeskkonnas.“;
- 23) paragrahvi 7 lõiget 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütm. Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad läbi igapäevatoimingute, laste mängu, kavandatud- ja vabategevuste.“;
- 24) paragrahvi 7 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel lähtutakse lapsest (arengutase, vanus, huvid, erivajadused jne), alushariduse alusväärtustest ja last ümbritsevast keskkonnast. Lapse kasvades ja arenedes lähtutakse õppesisu valikul üldjuhul põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.“;
- 25) paragrahvi 7 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel (edaspidi *dokumenteeringimine*). Dokumenteerimise protsessi käigus tehtud tähelepanekud, kogutud dokumendid ja nende analüüsimine aitavad mõtestada õppe- ja kasvatustegevust ja luua õpi- ja kasvukeskkonda. Dokumenteerimine on erineval viisil nähtav ja kasutatav avalikult õpi- ja kasvukeskkonnas, virtuaalkeskkonnas ja vajadusel ainult õpetajale kättesaadav.“;
- 26) paragrahvi 7 lõiget 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Vajadusel koostavad rühma õpetajad koostöös logopeedi/eripedagoogi jt spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse õppekava, millest lähtuvalt tehakse kohandusi lapse õpi-kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.“;
- 27) lisatakse paragrahvi 7 lõige 6: „Lapsele, kelle eesti keele oskus õppe- ja kasvatustegevuses osalemiseks ei ole piisav alustatakse eesti keele õpet kolmeaastaselt.“;
- 28) lisatakse paragrahvi 7 lõige 7: „Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse nii laste arengutaset, vanust kui ka eesti keele õppe mahtu ning metoodikat.“;
- 29) paragrahv 8 lõige 1 – 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 30) paragrahv 9 lõige 1 – 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 31) paragrahv 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lasteasutuse õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu ja tervise toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.“;
- 32) paragrahv 11 lõige 1 punktis 4 asendatakse termin „enesekohased oskused“ terminiga „eneseregulatsiooni oskused“;
- 33) paragrahv 11 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides kasutades erinevaid õppeviise, sh digipedagoogikat ja -lahendusi.“;
- 34) lisatakse paragrahvi 11 lõige 3: „Üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.“;
- 35) paragrahv 12 lõige 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid, sh digitaalseid õppevahendeid.“;
- 36) paragrahv 13 lõige 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides;“;
- 37) paragrahv 13 lõige 3 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „kasutab materjali meelde jätmiseks erinevaid õpiviise;“;
- 38) lisatakse paragrahv 13 lõige 3 punkt 9: „leiab probleemile loovalt lahendusi, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;“;
- 39) lisatakse paragrahv 13 lõige 3 punkt 10: „oskab arusaadavalt oma mõtteid esitleda.“;

- 40) paragrahv 14 lõige 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „osaleb otsustusprotsessides;“;
- 41) paragrahv 14 lõige 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab luua sõprussuhteid;“;
- 42) paragrahv 14 lõige 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel;“;
- 43) paragrahv 14 lõige 2 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „suudab selgitada oma seisukohti;“;
- 44) lisatakse paragrahv 14 lõige 2 punkt 12: „suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada.“;
- 45) paragrahv 15 asendatakse termin „enesekohased oskused“ terminiga „eneseregulatsiooni oskused“;
- 46) paragrahv 15 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Eneseregulatsiooni oskuste all mõistetakse lapse esmaseid oskusi, mis on seotud töömälu ja tähelepanuga ning pidurdusprotsesside suunamisega, oskust paindlikult reageerida, minnes ühelt ülesandelt teisele ning suutlikkust näha erinevaid seoseid ja lahendusi.“;
- 47) paragrahv 15 lõige 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 48) paragrahv 15 lõige 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada oma tugevusi ja oskusi;“;
- 49) paragrahv 15 lõige 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „suudab tegutseda iseseisvalt ja mõistab oma käitumise tagajärgi;“;
- 50) paragrahv 15 lõige 2 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 51) lisatakse paragrahv 15 lõige 2 punkt 9: „kasutab vajadusel vaimset ja kehalist tasakaalu soodustavaid tegevusi;“;
- 52) lisatakse paragrahv 15 lõige 2 punkt 10: „suudab täita lihtsamaid tööülesandeid;“;
- 53) lisatakse paragrahv 15 lõige 2 punkt 11: „oskab mõelda enne tegutsemist.“;
- 54) 5. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning 6 – 7 aastase lapse arengu tulemused“;
- 55) paragrahv 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lõimitud õppe- ja kasvatustegevused“;
- 56) paragrahv 16 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse huvist, elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika. Õppe- ja kasvatustegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuse põhimõtetest, kasutades erinevaid lapse uudishimu ja algatusvõimet toetavaid õppeviise sh digipedagoogikat. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, arutlemine, katsetamine, uurimine, võrdlemine, arvutamine, liikumine ning mitmesugused muusika- ja kunsti- jm tegevused;“;
- 57) paragrahv 16 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt „Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse kuues valdkonnas (edaspidi *valdkonnad*):
- 1) mina ja keskkond;
 - 2) keel ja kõne;
 - 3) matemaatika;
 - 4) kunst;
 - 5) muusika;
 - 6) liikumine.“;
- 58) paragrahv 17 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 59) paragrahvi 17 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 60) paragrahv 17 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:

- 1) lapse toetamine iseenda ja ümbritseva maailma mõistmisel;
- 2) lapse suunamine ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu;
- 3) lapse suunamine küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
- 4) lapse suunamine keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama.
- 5) õppe- ja kasvatusvaldkonna temaatika toetab lapse huvi ja hõlmab vaimset, sotsiaalset ning füüsilist keskkonda, sh loodus-, tehis- ja virtuaalset keskkonda, avalikku ruumi ning tervist, heaolu ja turvalisust.“;
- 61) paragrahv 17 lõige 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi, huvisid jms;“;
- 62) paragrahv 17 lõige 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;“;
- 63) paragrahv 17 lõige 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid rolle ja ameteid kogukonnas;“;
- 64) paragrahv 17 lõige 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab nimetada eesti riiklikke jt sümboleid ning rahva- ja kultuuritraditsioone;“;
- 65) paragrahv 17 lõige 4 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;“;
- 66) paragrahv 17 lõige 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „väärtustab enda ja teiste tervist ning teab, kuidas seda hoida;“;
- 67) paragrahv 17 lõige 4 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: väärtustab ja hoiab enda ning teiste keha ja tundeid, oskab ebameeldivates või ebatavalistes olukordades ennast kehtestavalt ja turvaliselt käituda;“;
- 68) paragrahv 17 lõige 4 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;“;
- 69) paragrahv 17 lõige 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;“;
- 70) paragrahv 17 lõige 4 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale, käitub seda säästvalt;“;
- 71) paragrahv 17 lõige 4 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada erinevaid loodusnähtusi ja kodukoha loodust;“;
- 72) paragrahv 17 lõige 4 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;“;
- 73) paragrahv 17 lõige 4 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab selgitada, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;“;
- 74) paragrahv 17 lõige 4 punkt 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;“;
- 75) paragrahv 17 lõige 4 punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega, teab kuidas turvaliselt käituda ja julgeb ning oskab abi kutsuda;“;
- 76) paragrahv 17 lõige 4 punkt 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „teab, kuidas ohutult liikluses käituda;“;
- 77) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 18: „teab ja tunneb oma kodukoha eripära;“;
- 78) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 19: „teab millised on hammaste hoidmise ja hooldamise põhimõtteid ja oskab hambaid pesta;“;
- 79) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 20: „teab, et on oluline süüa tervislikult, sh mitmekesiselt;“;

- 80) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 21: „teab, et piisav puhkamine, uni ning kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;“;
- 81) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 22: „teab oma kehaosade nimetusi ja mille poolest erinevad isiklikud kehaosad;“;
- 82) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 23: „mõistab, et vägivald, sh kiusamine ei ole aktsepteeritud ja lubatud käitumine;“;
- 83) lisatakse paragrahv 17 lõige 4 punkt 24: „oskab nimetada ja kirjeldab erinevaid infotehnoloogiat hõlmavaid objekte, oskab nimetada ja kirjeldada infotehnoloogiaga seotud võimalusi ja ohtusid, hindab kriitiliselt veebi- ja meediasisu, oskab käsitseda digivahendeid turvaliselt ja eesmärgistatult.“;
- 84) paragrahv 18 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 85) paragrahv 18 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 86) paragrahv 18 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:“;
- 87) paragrahv 18 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse kõne arengu ja suhtlemise sihipärane toetamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel ja oma tegevuse kavandamisel;“;
- 88) paragrahv 18 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse kõne arengu toetamine kõikides tegevustes (mängus, käelistes tegevustes, liikumis- ja muusikategevustes ning igapäevatoimingutes);“;
- 89) paragrahv 18 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse suunamine ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, et toetada lugemishuvi, lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;“;
- 90) paragrahv 18 lõike 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapsele kõnekeskkonna loomine, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on võimalus ja soov ise kõnelda, õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides ja tegutsedes koos teiste laste ning täiskasvanutega;“;
- 91) paragrahv 18 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;
- 92) lisatakse paragrahv 18 lõike 3 punkt 6: „lapse huvi toetamine ja väärtushinnangute kujundamine suulise kultuuripärandi (liisusalmide, mõistatuste, vanasõnade, kõnekäändude, näpumängude, regilaulu, muistendite, imelugude, tekkelugude jne) kogemise kaudu.“;
- 93) paragrahv 18 lõige 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab jutustada pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada ka oma tundeid;“;
- 94) paragrahv 18 lõige 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „kasutab kõnes õigesti kõiki käände- ja pöördevorme ainsuses ja mitmuses;“;
- 95) paragrahv 18 lõige 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „tunneb tähti, suudab veerida kokku 1–2-silbilisi sõnu ja neist koosnevaid lihtsaid lauseid;“;
- 96) paragrahv 18 lõige 4 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kirjutada 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;“;
- 97) paragrahv 19 tunnistatakse kehtetuks;
- 98) paragrahv 20 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 99) paragrahv 20 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 100) paragrahv 20 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:“;
- 101) paragrahv 20 lõige 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse suunamine matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatilisel

- kirjeldama, nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma ja digilahendusi probleemilahendusoskuse arendamisel kasutama;“;
- 102) paragrahv 20 lõige 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid samaaegselt kahe tunnuse järgi;“;
- 103) paragrahv 20 lõige 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;“;
- 104) paragrahv 20 lõige 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust ja tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;“;
- 105) paragrahv 20 lõige 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab liita ja lahutada kümne piires ning tunneb märke +, -, =;“;
- 106) paragrahv 20 lõige 4 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks. Võrreldes koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava regulatsiooniga jäetakse õppekavast välja termin „matemaatiline jutuke;“;
- 107) paragrahv 20 lõige 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab järjestada kuni kümmet eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);“;
- 108) paragrahv 20 lõige 4 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kasutada õigesti mõisteid eile, täna, homme, enne, praegu, varem- hiljem, noorem-vanem;“;
- 109) paragrahv 20 lõige 4 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes: all - peal, kohal, keskel, äärel, vasakul - paremal;“;
- 110) paragrahv 20 lõige 4 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaaegu õiges järjestuses, teab oma sünnikuud ja -päeva;“;
- 111) paragrahv 20 lõige 4 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöörlõng vm);“;
- 112) paragrahv 20 lõige 4 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas neid ühikuid kasutatakse;“;
- 113) paragrahv 20 lõige 4 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „tunneb ära ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu, kera ja kuubi ning kirjeldab neid kujundeid;“;
- 114) lisatakse § 20 lõige 4 punkt 14: „märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua;“;
- 115) lisatakse § 20 lõige 4 punkt 15: „mõistab põhjus-tagajärg seoseid.“;
- 116) paragrahv 21 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 117) paragrahv 21 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 118) paragrahv 21 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:“;
- 119) paragrahv 21 lõige 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapsele võimaluste loomine saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada oma ideid;“;
- 120) paragrahv 21 lõige 3 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 121) paragrahv 21 lõige 3 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 122) paragrahv 21 lõige 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse loova eneseväljenduse, katsetamise, lahenduste leidmise, olemasolevate oskuste uutega kombineerimise toetamine;“;
- 123) paragrahv 21 lõige 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;
- 124) paragrahv 21 lõige 3 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 125) paragrahv 21 lõige 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapsele võimaluste loomine materjale tunnetada ja nende omadusi tundma õppida;“;

- 126) lisatakse paragrahv 21 lõige 3 punkt 8: „lapsele võimaluste loomine kogeda esteetilist kunsti, visuaalset kultuuri ja kultuuripärandit.“;
- 127) paragrahv 21 lõige 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;“;
- 128) paragrahv 21 lõige 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „väljendab joonistades, maalides, voolides, meisterdades, leiutades ja disainides meeleolusid ja fantaasiaid;“;
- 129) paragrahv 21 lõige 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „kasutab oma idee teostamiseks erinevaid materjale, vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipärselt;“;
- 130) paragrahv 21 lõige 4 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 131) paragrahv 21 lõige 4 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;
- 132) paragrahv 21 lõige 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „esitleb oma kunstitööd;“;
- 133) paragrahv 21 lõige 4 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „kavandab ja teostab koostöös kaaslastega ühise loovtöö;“;
- 134) paragrahv 21 lõige 4 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „vaatleb kunstiteoseid ja vestleb kogetust;“;
- 135) lisatakse paragrahv 21 lõige 4 punkt 9: „kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;“;
- 136) lisatakse paragrahv 21 lõige 4 punkt 10: „omandab esmased teadmised ja oskused digitaalse foto ja video tegemisest.“;
- 137) paragrahv 22 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 138) paragrahv 22 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 139) paragrahv 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:“;
- 140) paragrahv 22 lõige 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapsele võimaluste loomine tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;“;
- 141) paragrahv 22 lõige 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse julgustamine oma kujutlusvõime kasutamisel, oma mõtete ja tunnete muusikalisel väljendamisel ning muusikast vestlemisel;“;
- 142) paragrahv 22 lõige 3 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 143) paragrahv 22 lõige 3 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;
- 144) paragrahv 22 lõige 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapsele võimaluste loomine erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika (sh pärimuslikud mängud ja laulumängud, folkloorne tants jne) kogemiseks.“;
- 145) paragrahv 22 lõige 3 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 146) paragrahv 22 lõige 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab mängida üksi või pilliansambelis nii õpitud seadeid kui ka omaloomingut;“;
- 147) paragrahv 22 lõige 4 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab mängida eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele kaasmänge;“;
- 148) paragrahv 22 lõige 4 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;
- 149) paragrahv 22 lõige 4 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab liikuda vastavalt muusika rütmile, meeleolule jne;“;
- 150) paragrahv 22 lõige 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab väljendada ennast loovalt muusikalise-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel/ improviseerimisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.“;
- 151) paragrahv 23 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

- 152) paragrahv 23 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 153) paragrahv 23 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õppe- ja kasvatusvaldkonna põhimõteteks on:“;
- 154) paragrahv 23 lõige 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „ lapse võimaluste loomine aktiivseks tegutsemiseks nii üksi kui rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;“;
- 155) paragrahv 23 lõige 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse tegevusvõimaluste rikastamine erinevate arendavate sportlike liikumisviisidega;“;
- 156) paragrahv 23 lõige 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse mootorsete oskuste: tasakaalu-, liikumis- ja käsitsemisoskuste (üld- ja peenmootorikat) ning kehalise võimekuse (koordinatsiooni, tasakaalu, painduvuse, kiiruse, jõu ja vastupidavuse) toetamine erinevates tegevustes ja liikumisviisides, mis hõlmavad põhiliikumisi, liikumismänge, erinevaid spordialasid, tantsu ja rütmikat;“;
- 157) paragrahv 23 lõige 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengu toetamine igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude jms), liikumismängude, harjutuste, tantsu ja rütmika, erinevatele spordialadele juurde viivate harjutuste ja mängude ning peenmootorikat toetavate tegevuste kaudu;“;
- 158) paragrahv 23 lõige 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „tähelepanu pööramine lapse rühile, enesekontrollile, hügieenile ja ohutusele liikumisel.“;
- 159) paragrahv 23 lõige 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;“;
- 160) paragrahv 23 lõige 4 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab sooritada vastupidavust, painduvust, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;“;
- 161) paragrahv 23 lõige 4 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;“;
- 162) paragrahv 23 lõige 4 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab sooritada harjutusi õpetaja seletuse järgi ja oskab ise harjutusi juhendada;“;
- 163) paragrahv 23 lõige 4 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab sooritada kaaslasega rütmiliikumisi;“;
- 164) paragrahv 23 lõige 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab liikuda vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;“;
- 165) paragrahv 23 lõige 4 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid (pallid, lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne);“;
- 166) paragrahv 23 lõige 4 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;“;
- 167) paragrahv 23 lõige 4 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „oskab sooritada vaimse ja kehalise tasakaalu saavutamist toetavaid harjutusi;“;
- 168) paragrahv 23 lõige 4 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „teab erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.“;
- 169) paragrahv 24 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „lapse arengu hindamine (edaspidi *hindamine*) on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja lapsevanemaga.“;
- 170) paragrahv 24 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Hindamisel jälgivad ja analüüsivad õpetajad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka suunatud tegevustes.“;
- 171) paragrahv 24 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lasteasutuse pedagoogiline nõukogu otsustab, milliseid meetodeid ja vahendeid (sh riiklikult välja töötatud vahendeid)

kasutada lapse arengu jälgimisel ja analüüsimisel. Õpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.“;

172) paragrahv 24 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Õpetaja koostab kirjaliku kokkuvõtte lapse arengust vähemalt kord aastas ja viib lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguveestluse, mis:

1) annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;

2) selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.“;

173) lisatakse paragrahv 24 lõige 8: „Lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Koolivalmiduskaardi eesmärk on toetada lapse sujuvat üleminekut ühelt haridustasemelt teisele. Koolivalmiduskaardis analüüsivad õpetajad lapse koolivalmidust (tugevusi ja arendamist vajavaid valdkondi), andes soovitusi edaspidiseks kooli õpetajatele ja vanematele. Vanem esitab koolivalmiduskaardi kooli, kus laps asub täitma koolikohustust.

174) paragrahv 25 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Lasteasutuse õppekavad viiakse käesoleva määrusega vastavusse 1. märtsiks 2021. a.“;

175) paragrahv 27 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Määrus jõustub 1. septembril 2020. a.“.